

Po to, kai birželio 2 dieną naujienų portalai jp.lt ir paninfo.lt publikavo V.Lukaitytės straipsnį „Konfliktas V.Žemkalnio gimnazijoje: mokytoja kaltinama peržengusi etikos ir moralės normas“ skandalingai pagarsėjusi miesto Tarybos narė Birutė Valkiūnienė išplatino pasiaiškinimą, kurį adresavo Panevėžio miesto savivaldybės Švietimo ir jaunimo reikalų skyriui, Panevėžio miesto savivaldybės Tarybos Švietimo ir mokslo komitetui, LR Prezidentei, LR Seimo Švietimo ir mokslo komitetui, LR Švietimo ir mokslo ministerijai, asmeniškai LR Seimo nariui P.Urbšiui bei kitiems suinteresuotiems asmenims. 15 puslapių apimties pasiaiškiniame pateikiamas minčių kratynys apimantis Konstitucijos, Visuotinės Žmogaus teisių deklaracijos nuostatas, LR įstatymų citatas, o taip pat pasigyrimus nuveiktais darbais, gerais santykiais su kolegomis bei pasipiktinimą nenaudėlišku gimnazijos direktoriaus elgesiu. Šį epistoliarinio žandro šedevrą vainikuoja net 25 įvairūs priedai, kai kurie dokumentai sudaro ne vieną puslapį. Viso kreipimosi teksto nepublikuosime dėl jo apimties, tačiau čia pateikiame, mūsų manymu, labiausia situaciją paaiškinančią dalį bei autorės pateiktą pasiaiškinimo apibendrinimą:

“Sustiprėjusį psichologinį spaudimą daromą direktoriaus, jaučiau nuo tada, kai atsirado žienklų, kad mieste mokyklų tinklas ištis bus optimizuotas. Direktorius ne kartą viešai neigiamai vertino „Nevėžio“ mokyklos uždarymą apskritai mieste vykdomą Švietimo politiką (priedas Nr.17) taip pat galimybę vienoje gimnazijoje komplektuoti iki šešių devintokų klasių.

Mane labai nustebino kolegų žodžiai, kad direktorius, man negirdint (nesuteikiant sąlygų atsikirsti) viešai mokytojų kambaryje mane apkaltino tuo, kad laikraštyje „Sekundė“ užsakiau straipsnį „Tėvų egzamino neišlaikė dvi mokyklos“ (2017-03-15t priedas Nr.18). Į tokį direktoriaus tvirtinimą reagavau skaudžiai, kadangi tai absoliučiai neatitinka realybės.

Laikraščio redakcijoje pasiteiravau, kiek man kainuotų tokios apimties straipsnis - maižaug keturis tūkstančius eurų. Be jokios abejonės, ši suma daug kartų pranoksta mano finansines galimybes. Be to, niekada neturėjau ir neturiu jokio motyvo ir jokios paskatos mokyklai pakenkti. Antra vertus, kėliau ir vis keliu sau klausimą dėl moralinio aspekto: neį darbdavys nepastebi mano nuoširdaus ilgamečio darbo ir gerų, šeimyniškai šiltų santykių su kolegomis. Vėliau mokytoje pasitarimo metu direktoriaus viešai buvo pasakyta, kad aš neturėjau teisės bendradarbių supažindinti su tais raštais, kuriuos, kaip aptartą kolektyvo nuomonę ir kaip kolektyvo vardu parašytus, A. Totilas pateikė savivaldybei (priedas Nr.6). Argi tas pats kolektyvas neturi žinoti to, kas paties kolektyvo vardu yra pateikiama?

Kitas faktas, leidžiantis tvirtinti, kad direktorius sąmoningai siekia mano galimo prasižengimo darbe - tai 2017-05-23 dienos, antradienio, direktoriaus įsakymas (priedas Nr.19), kuriuo esu įpareigojama atlikti papildomą darbą - atspausdinti gyrimo raštus,

įteiksimus abiturientams 2017-05-25 dieną penktadienį. Pastebėtina, kad šis įsakymas TAMO laišku issiūstas trečiadienio pavakare – 16.45 val. (priedas Nr. 20). Antradieniais dirbu iki 14.40 val. – tad šis laiškas į darbinį paštą atėjo jau po mano darbo (kontaktinių, valandų). Trečiadienis buvo vienintelė darbo diena, per kurią privalėjau įsakymu nurodytą įpareigojimą atlikti. Tačiau tam padaryti galėjo sutrukdyti objektyvios aplinkybės: laiškas, kuriame atsiunčiamas man įsakymas kaip prisegtas priedas, pavadinamas „Apdovanojimais per Paskutinį skambutį“ (priedas Nr. 20). Laiško tekste joks direktoriaus įsakymas visiškai neminimas: „Siunčiu sąrašą mokinių, kurie bus apdovanoti“. Kadangi šiemet nedėstau abiturientams, visai logiška, kad galėjau neatidarinėti laiško prisegtukų ir netikrinti juose pateikiamos informacijos. Be to, kitą dieną 2017-05-25, ketvirtadienį, vyko miesto savivaldybės Tarybos posėdis (priedas Nr.21), kuriame svarstyti 42 klausimai – tad natūraliai galėjau diena prieš posėdį po darbo valandų iš karto susikoncentruoti į būsimos dienos darbus. Tik todėl, kad buvau perdėtai stropi, preciziškai tikrinau man siūstus gimnazijos administracijos laiškus, sužinojau, kad turiu skubiai atliktina papildomą įpareigojimą. Be abejonės, jeigu papildomo įpareigojimo neatlikusi, būčiau sudariusi galimybę direktoriui paskirti man darbo drausmės nuobaudą. Ar darbuotojas neturi pasirašyti po darbdavio įsakymu atlikti papildomą darbą? Argi darbdaviui nėra pareigos ar bent galimybės įsakymą dėl papildomo darbo (įpareigojimo) parašyti iš anksto, paliekant pakankamai laiko įpareigojimo atlikimui?

Apibendrinimas.

Pastebėtina, kad A. Totilas jokie sutikimo susirašinėjimą skelbti absoliučiai nepateikia: nei žodinio, nei rašytinio; nei mano, nei laišką gavusiųjų. Tai liudija jo vienvaldišką poziciją, absoliutaus teisingumo sau suteikimą Kaltinimai, skundas tėra ledkalnio viršūnė gimnazijoje susiklosčiusios situacijos, kuri kupina autoritarizmo, nesiskaitymo su darbuotojais, visokio pobūdžio savivaldžiavimo.

Deklaracija, teigianti, kad „visi žmonės gimsta laisvi ir lygūs savo orumu ir teisėmis“ (1 straipsnis), kad „kiekvienas turi teisę naudotis visomis šioje Deklaracijoje paskelbtomis teisėmis ir laisvėmis be jokių skirtumų, pavyzdžiui, dėl < . > politinių ar kitokių įsitikinimų, <...> kitokios padėties“ (2 straipsnio 1 dalis), garantuoja, jog:

*„niekas netud patirti savavališko kišimosi į jo privatumą <...> susirašinėjimą arba kėsinosi į jo garbę ir reputaciją“ (12 straipsnis);

*„kiekvienas turi teisę lalkytis savo įsitikinimų ir juos reikšti; ši teisė apima laisvę nekliudomam turėti savo nuomonę ir ieškoti informacijos bei idejų, jas gauti ir skleisti visomis priemonėmis“ (19 straipsnis);

* „kiekvienas turi teisę į<...> teisingas ir tinkamas darbo sąlygas” (23 straipsnis);

* „kiekvienas turi teisę į poilsį ir laisvalaikį” (24 straipsnis);

* „kiekvienas turi pareigas bendruomenei, kurioje vienintelėje yra galimas laisvas ir visokeriopas asmenybės vystymasis” (29 straipsnio 1 dalis);

* „kiekvienam, kuris naudojasi savo teisėmis ir laisvėmis, gali būti taikomi tik tokie apibojimai, kokie yra nustatyti įstatymo” (29 straipsnio 2 dalis).

Taip pat Konstituciją, kuri teigia, kad „žmogaus teisės ir laisvės yra prigimtinės” (18 straipsnis), „žmogaus orumą gina įstatymas” (21 straipsnis), garantuoja, jog: „draudžiama žeminti žmogaus orumą” (21 straipsnis); * „asmens susirašinėjimas ir kitoks susižinojimas yra neliečiami” (22 straipsnis); „žmogus turi teisę turėti savo įsitikinimus ir juos laisvai reikšti. Žmogui neturi būti kliudoma ieškoti, gauti ir skleisti informaciją bei idėjas. Laisvė reikšti įsitikinimus, gauti ir skleisti informaciją negali būti ribojama kitaip, kaip tik įstatymu, jei tai būtina apsaugoti žmogaus sveikatai, garbei ir orumui, privačiam gyvenimui, dorovei ar ginti konstitucinei tvarkai” (25 straipsnis);

* „cenzūra draudžiama” (44 straipsnis);

* „kiekvienas žmogus <...> turi teisę turėti tinkamas, saugias ir sveikas darbo sąlygas (48 straipsnis); * „kiekvienas žmogus turi teisę turėti poilsį ir laisvalaikį. Darbo trukmė apibrėžia įstatymas” (49 straipsnis).

Mano supratimu, Panevėžio Vytauto Žemkalnio gimnazijos direktoriaus A. Totilo elgesys pažeidžia visuotinai pripažintus tarptautinės teisės aktus bei galiojančias LR teisės normas, įskaitant Konstituciją, Darbo kodeksą.

A. Totilo raštą, jame išsakytus kaltinimus man laikau nesuvaldyta emocine iškrova, kerštu, labai stipriu psichologiniu spaudimu, kuris lėmė mano sveikatos sutrikimą (priedas Nr.19); be to, kaip šmeižtą, mano garbės ir orumo, profesinės kompetencijos žeminimą.

Taip pat raštą vertinu kaip A. Totilo sąmoningą jėgos bei galimų sulaukti pasekmių demonstravimą ne tik mano, bet ir savivaldybės administracijos, Tarybos, miesto politikų, privalėjusių ir privalančių optimizuoti pernelyg išpūstą švietimo tinklą mieste, atžvilgiu. Tai liudija į JP 2017-06-02 d. straipsnį „Konfliktas V. Žemkalnio gimnazijoje: mokytoja kaltinama peržengusi etikos ir moralės normas” (priedas Nr.22). miesto Tarybos nario M. Leliuko žiaibiška reakcija elektroninis laiškas, išsiuntinėtas visiems Tarybos nariams, visiems miesto savivaldybės administracijos darbuotojams, įskaitant savivaldybės kontrolės ir audito

Ilgai laukti nereikėjo-skandalingoji B.Valkiūnienė smūgiuoja atgal

tarnybos visus darbuotojus, taip pat Seimo nariui Povilui Urbšui (priedas Nr.23). Šis M. Leliuko laiškas pavadinimu pateikia stiprų neigiamą užgaulų, groteskišką mano garbę ir orumą žeminantį manęs vertinimą „Šventasis prasidėjimas“ - sužibo. Ji visur kenkia, kur tik yra !” Esu tvirtai įsitikinusi, kad savo elgesiu jokių įstatymų, moralės, etikos normų nepažeidžiau.”- rašoma B.Valkiūnienės pasiaiškiniame.

